



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

**Rodríguez, Alonso**

**Coloniæ Agrippinæ, 1622**

XI. Aliqua afferuntur loca, & exempla, è sacris literis deprompta, quæ nobis ad familiarem & filialem hanc fiduciam in Deum obtinendam vsui esse poterunt.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-40072**

## CAPVT XI.

*Aliqua afferuntur loca & exempla  
de sacris litteris deprompta, que no-  
bis ad familiarem & filialem hanc  
fiduciam in Deum obtinen-  
dam vsui esse pote-  
runt.*

QUANTVM ad primum, non abs re futurum est, ostendere quam priscis illis Patribus solemne & familiare fuerit, omnes omnino rerum successus, quacunquē via vel medio acciderent, soli Deo ascribere.

Genesis capit. 42. legimus Iosephum, cum fratres eius in Ægyptum frumenti comparandi gratia venissent, procuratori domus suæ præcepisse, vt ori sacci vniuscuiusque acceptam de frumento vendito pecuniam illigaret. Hi ergo cum in itinere suis in diuersorio iumentis pabulum de frumento quod ferebant, dare vellent, primus saccum aperiens, ei crumenam vidit cum pecunia illigatam: quod cum ille aliis dixisset, suum singuli aperiens saccum, pretium frumenti quoque in eo reperiunt. Illi ergo turbati miratique dixerunt ad inuicem: *Quidnam est hoc quod fecit nobis Deus?* Notandum porro, illos nō dixisse, Ægyptii nos circumuenire ac decipere voluere: aliqua haud dubie hic subest calumnia. Non item: Procuratoris negligentia factum, vt vniuscuiusque pecunia suo in sacco relicta sit. Non item: Forstian nobis, vt pauperibus, eleemosynā ex ea facere voluit, sed Deo rem omnem attribuentes, dicunt, *Quidnam est hoc, quod fecit nobis Deus?* Persuasum habentes, cum sine Dei nutu nullum in arbore foliū moueatur, etiam hoc non nisi Dei voluntate ac permisso factum esse.

*Fratres Iosephi omnia Deo attribuant.  
Gen. 42. 28.*

*Ioseph & Iacob.*

Iacob cum in Ægyptum iam venisset, Ioseph vna cum filiis eum adiit: quos pius senex conspicatus, rogauit, quinam il-

li essent pueri? Cui Ioseph: *Filii mei sunt, quos donauit mihi Deus in hoc loco.* Similiter respondit olim idem Iacob, quando Esau frater ei obuiam factus rogauit, equinam illi essent pueri, quos secum duceret, *Paruuli,* inquit, *sunt quos donauit mihi Deus.* Et quædam illi munera offerens, dixit, *Suscipe benedictionem, quam attuli tibi, & quam donauit mihi Deus tribuens omnia.* Donum suum vocat benedictionem Dei, vtpote cuius benedicere, est benefacere.

Cum Dauid iratus, suas versus domum Nabal copias duceret, eā euerfurus, atq; vxor eius Abigail Regē placatura, cū donariis ei obuiā prodiret, ait Dauid, *Benedictus sit Dominus Deus Israel, qui misit te in occursum meum, ne irem ad sanguinem domus Nabal effundendum, quasi diceret, Tuo impulsu non venisti mulier, sed Deus Israel te emisit, ne ipse eadem committere: illi ergo gratias referre debeo, sit ipse propterea benedictus.* Hic. communitis erat sanctorum sensus, & loquendi modus, qui etiam esse deberet noster.

Vt vero iam propius ad rei caput veniam dico illam Dei prouidentiam ad vniū exprimi in gestis Patriarchæ Ioseph, cuius supra mentionem obiter fecimus, maxime in eiusdem captiuitate, cum eum fratres inuidia ac in Ioseph ipsi dominaretur & imperitaret. prout ipse per somniū anigmaticè viderat illum in seruum quibusdam mercatoribus Ægyptiis vendidissent, hoc ipsum medium, quod illi Iosepho disperdendo, atq; impediendo ne sibi dominaretur elegerant, id Deus ad prouidentiam suā vias & rationes ad exitū conducēdo, vtq; tum illis, cum vniuersæ terræ Ægypti cum potestate præset, accepit. Atq; hoc ipse postea fratribus suis, cum se declararet, illiq; ad rei casum conlternati & pauidi hæerent, significauit, dicens: *Nolite panere, nec vobis durum esse videatur, quod vendidistis me in his regionibus: prout salute animæ vestrae misit me Deus ante veni in Ægyptum, pramissi que me Deus ut reueremini super terram, & escas ad viuendū habere possitis, & semen Israel non extinguatur.*

Temporano-  
sit Deus.

tur. Dicit ecce, *misi me Deus*; & mox, *Non  
vostro consilio, sed Dei voluntate huc missus  
sum*, eiusque directione. Num Dei possu-  
mus resistere voluntati? Vos cogitastis de me  
malum, sed Deus vertit illud in bonum, ut  
exultaret me, sicut in praesentiarum cernitis,  
Et saluos faceret multos populos. Quis ergo,  
his auditis, in Deum non confidat? Quis  
hominum molimina ac directiones, quis  
mundi insultus minasque formidet? Quis  
Cum videamus ad oculum, Dei haec esse  
destinata; & haec ipsa consilia & media,  
quae illi ad nos persequendos & exagi-  
tandos adveniunt, a Deo ad bonum,  
incrementum ac promotionem no-  
stram usurpant. Per Isaiam namque di-  
cit, *Consilium meum stabit, & omnis volun-  
tas mea fit*. Huc curras licet vel illuc,  
tandem Dei voluntas implebitur, & hunc  
ad scopum haec ipsa consilia & media ipse  
conducent.

Aliam in hac ipsa historia particulari-  
tatem, quae nostro proposito mirifice de-  
scribit, ponderat Chrysostomus? quod  
nimirum pincerna Pharaonis, postquam  
suae fuit dignitati restitutus, biennio in-  
tegro Ioseph interpretis sui sit oblitus,  
cum tamen Ioseph in carcere tam serio  
illi, ut recordaretur, proque se apud  
Regem Pharaonem intercederet, iniun-  
xisset. Putasne, inquit hic Doctor,  
oblivionem hanc casu & fortuito factam  
esse? Minime, sed fuit ea merum destina-  
tum ac consilium Dei utpote opportunum  
& commodum tempus expectantis, ut  
maiori cum gloria & honore postea Iose-  
phum carcere educeret. Si enim pincer-  
na ante eius esset recordatus, sua forsi-  
tan autoritate eum statim, sine gloria  
ac tacite, ita ut id in populo nec audire-  
tur, nec videretur, eduxisset. Quoniam  
vero eum Deus Optimus Maximus, non  
hoc modo sed magno cum honore & au-  
thoritate educi volebat, permisit pincer-  
nam biennio ipso liberatoris sui Iosephi  
oblivisci, ut sic veniret tempus somnio-  
rum Pharaonis, ac tum Ioseph, iubente  
Rege quem necessitas ad hoc adigebat,  
cum maiestate quadam & gloria, carce-

ribus eriperetur, ut vniuersa terra Aegy-  
pti dominus fieret. Nouit scilicet Deus,  
ait Chrysostomus, velut peritissimus au-  
rifex, quanto tempore aurum in igne ina-  
nere, & quando oportune eodem educi  
debeat.

Libro primo Regum alia legitur histo-  
ria in qua tamen Dei prouidentia, etiam  
paruis & particularibus in rebus mirum  
in modum resplendet. Dixerat Samuelli  
Deus, se assignaturum ei virum quem  
Regem Israel esse vellent, quo ab ipso vn-  
geretur ait ergo, 1. Regum 9. versiculo 16.  
*Hac ipsa hora qua nunc est, eras mittam vi-  
rum ad te de terra Beniamin, & unges eum  
ducem super populum meum Israel*: Erat hic  
Saul. Eius autem mittendi modus,  
fuit hic. Aberrarant de via asinae patris  
eius Cis. hic filium Saulem mittit, ut  
eas sicuti posset, inuestigaret. Qui eas, af-  
sumpro secum puero, per montes & val-  
les vicinas indefesso labore quaritar.  
Sed cum earum signum aut vestigium  
inueniret nullum Saul re infecta do-  
mum redire statuit, quod a quo lon-  
giores moras trahere videretur, ac  
vereretur ne ob suam forte absentiam  
pater angeretur. Dicit ei puer: Asinis  
non inuentis domum nos reuerti nefas  
est: hic autem in vicina vir Dei habi-  
tat (Samuelem Prophetam designat)  
eum adeamus, quia ille haud dubio  
de asinis, vbi nam sint nos certiores red-  
det.

Itaque hac occasione ad Samuelem  
abeunt. His autem intransibus, ait Sa-  
muelli Deus, *Ecce vir, quem dixeram tibi,  
ipse dominabitur populo meo*. O arcana Dei  
iudicia! Emiserat illum pater ad asinas  
quaerendas: Deus vero ad Samuelem mit-  
tit, ut ab eo in Regem ungeretur. Quae porro  
consilia & destinata hominum, distant longe  
a consiliis Dei! Quae Saul, eiusque pater pa-  
rum cogitabant, illi ut in Regem ungeretur,  
abire! Quam multum saepe tua, &  
patris, & superioris tui destinata & cogi-  
tata differunt ab eo quod spectat Deus! Ex  
eo enim quod minus cogitas, Deus elicit  
& prolicet id quod destinat. Non sine

Pater Saul  
post asinas,  
Deus eum ad  
regnum vo-  
cat.



voluntate Dei aſinæ hæ aberrarunt, non etiam caſu fortuito ad eas quærendas à patre miſſus eſt Saul, non etiam caſus fuit, quod eas reperire non poterit, vti nec ſuggeſtio ac conſilium pueri, ſuadentis vt Prophetam vicinum de illis ſciſcitantur. At omnia nutu deſtinato que Dei contigerunt, qui ſc. hæc media eligebat, ad Saulem ad Samuelem ædes mittendum, quo ab eo, ſicut ipſemet præmonuerat, in Regem vngeretur.

*Parentum conatus Deus verit in melius.*

Putabat pater tuus ſe Hiſpalim aut Salamancam te ad ſtudia mittens, vt tibi vir doctus euaderes, & ad locum aut dignitatem aliquam poſtea euehereris, in qua honorifice viueres: ſed nihil minus ſpectauit Deus, vt pote qui ideo tantum te illo miſit, vt in domum te ſuam admitteret, Religionique conſecraret.

*Deus S. Auguſtinum vocat ad locum conuerſionis.*

Exiſtimabat Auguſtinus ſe Rhetorices docendæ gratia Roma Mediolanum abire; necnon Profectus vrbis Symachus, à quo eo deſtinabatur; ſed alia longe erat profectionis huius cauſa in mente Dei, vt pote qui eum illuc mittebat, vt tibi à Sancto Ambroſio conuerteretur.

*Admiranda, & ſin ſpeciem pueriles multorum uocationes.*

Iam diuerſas illas uocationes, necnon media adeo ſingularia & notabilia, & ab hominum opinione tam remota, quibus hos & illos ſingillarim ad Religionem Deus euocauit, videamus: quæ profecto vere admiranda ſunt. Niſi enim primo, neſcio qua occaſuuncula aut puerili quadam ineptia motus fuiſſes, nunquam ipſe animû ad Religionem applicaturus fuiſſe videris: hæc tamen omnia nonniſi Dei conſilio & inuentione facta ſunt, vt ita te ad Religionem pertraheret.

*Tentatio Dæmonis contra tales uocationes.*

Quod per tranſennam notandum eſt, propter nonnullos quibus, inſtigante demone, ea nonnunquam incidit tentatio, vt ſibi perſuadeant uocationem ſuam à Deo eſſe non potuiſſe, quod ab huiusmodi reculis & minutis ea ortum habuerit. Sed hæc mera dæmonis aduerſarii tui eſt impoſtura, qui quem profeſſus eſ ſtatim tibi inuidet. Huiusmodi namque media Deus ſolet adhibere, vt ſine quem ſpe-

ctat, maiorem nimirum gloriam ſuam, & maius bonum & profeſtum tuum, conſequatur. Cuius rei exempla non paruam vitis ſanctorum habemus. Nō tam aſinas illas ſpectabat Deus. (*Nunquid de bobus cura eſt Deo*) quam cupit vt per hoc medium ad regnum eueharis, vt Saul: quia ſeruire Deo regnare eſt.

Quando poſtea Samuel Propheta, mittente Deo, ad hunc Saulem abiit, vt eum inobedienciæ, quod Amaleicitas (ſicut ei præceperat Deus) non exſciſciſſet, coargueret, & iam reprehentione peracta conuerſus abire deſtinaret, Saul apprehenſa palli eius ſummitate orauit, ne diſcederet, ſed vt ſibi Deum intercedendo reconciliaret. Adidit autem hiſtoria Samuelem pallii partem in Saulis manibus diſfractam hæſiſſe. Quis non putaret hanc pallii ſciſſuram & fractionem caſu fractam eſſe, vel quod Saul violenter attraheret, vel quod id vetus & lacinioſum eſſet, cum tamen nonniſi ſingulari Dei prudentia & diſpoſitione contigerit. Vt videlicet nihil aliud hac ſciſſura portendi oſtenderet, quam Saulem ob peccatum ſuum regno priuatum, & ab eo id præciſum eſſe. Vnde etiam Samuel, hoc viſo, Sauli dixit, *Scidit Dominus regnum Iſrael à te hodie, & tradidit illud proximis tuis meliori: atque hoc cilla pallii mei ſciſſura* indicat.

Dauidem & ſocios eius, quodam tempore Saul Rex ante in modum corona concluſerat: adeo quidem, vt Dauid de euafione & effugio plane desperaret. His in anguſtiis dum Dauid verſaretur, ecce tibi ad Saulem properans, nūtius aduolat, & dicit, *Festina & veni, quoniam inſuderunt Philiſtini ſuper terram*, omniaque ferro flammaque depopulantur. Vnde obſiſſionem Dauidis ſoluere coactus eſt Saul, & præſentiori maiori que neceſſitati occurrere: itaque euafit Dauid. Non fuit autem hæc Philiſtæorum irruptio & expeditio casualis, ſed nonniſi Deo diſponente & ordinante facta, vt Dauidem ſuum hanc rationem liberaret.

Hunc

Reg. 19. 6.

Hunc ipsum Dauidem Satrapæ Philistæorum alias ab exercitu suo proscriserunt, tantumque moliminibus suis apud Regem Achris effecerunt, vt is Dauidem ad propria redire iusserit; etsi Rex alioquin eius consortio delectaretur, deque virtute eius magnam opinionem concepisset: satrapis tamen parum gratus erat, nec placebat. Illa quidem Satraparum molimina & consilia casualia fuisse videntur, casualia tamen non fuere, neque cum habuere finem, quem illi prætendebant, at potius particularis quædam Dei exitit prouidentia. Dauid quippe in Israel reuersus, Amalecitas comperit. Siceleg oppidum terræ Israel succendisse, & omnes mulieres & pueros à minimo vsque ad magnum, atque adeo ipsas Dauidis vxores, in captiuitatem abduxisse quos infecurus Dauid, eos cædit & profligat, vniuersamque prædam & captiuos omnes abactos recuperat, vt nequid vnus compertus sit defuisse. Quod profecto factum non fuisset, si eum Satrapæ à suis castris non eiecissent. Atque ad hunc successum illud Deus consilium direxit, etsi illi quid aliud in eo spectarent.

In historia Esther non minus clare particularis hæc Dei prouidentia elucet, & quidem in multis particularibusque circumstantiis: quam enim inaudita & peregrina Deus hic media, ad populum Iudaicum ab immani Regis Assueri sententia & decreto vindicandum vsurpauit! Quibus mediis Estherem elegit in Reginam, Vasthi degradando? quam etiam esse voluit de stirpe Iudæorum, vt postea pro iisdem ea intercederet. Casu factum videretur, quod Mardocheus nosset prodicionem Eunuchorum illorum, qui in caput Assueri coniurabant, eamque Regi detegeret; casu, quod Rex illam noctem insomnem duceret, propterea quod dormire non posset; casu, quod ad tempus fallendum afferri iusserit historias, quibus regni sui gesta conscripta essent, casu denique, quod inter alia potissimum illi legenda data sit detecta illa

per Mardocheum coniuratio. Nihil tamen omnium horum casu contigit, sed omnia profundo consilio & destinato Dei, ac singulari eius prouidentia, hac via & mediis populum suum liberare cupientis. Quod etiam Mardocheus Estheri, quæ ad Regem ingredi non audebat, hancque prouinciam detrectabat, propterea quod euocata ab eo non esset, dicere non dubitauit: *Quis nouit, inquit, vtrum idcirco ad regnum veneris, Esther. 4. 14. vt in tali tempore paraveris.*

Plena id genus exemplis est cum sacra Scriptura, tum historia Ecclesiastica, vt omnes & quoslibet rerum successus vni Deo ascribere, eosque velut à manu illius, ad maius bonum & vtilitatem nostram dimanantes, accipere discamus.

Singulare porro est id, quod quoad hoc propositum apud S. Clementem in libro Recognitionum refertur: Cum Simonem Magum Petrus Apostolus Romæ acriter exagitaret, S. Barnabas ibidem Clementem Christianæ fidei asseruerat. Qui ad S. Petrum veniens, suam ei conuersionem narrat, rogatque vt se in rebus fidei plenius instruat. Tunc Petrus, oportune, inquit, venisti, quia in crastinam diem publica quædam inter me & Simonem Magum indicta est disputatio: in illa nos videbis, & quæ scire aues, audies. Hæc dum inter se loquuntur, ecce tibi duo discipuli ingredienti, nuntiant, peti à Simone Mago, vt ob negotium, quod nec opinanti sibi incidere, in triduum disceptatio ea prorogaretur. Annuit Petrus. His vero digressis, indoluit de datis induciis Clemens: quæ subtristiore factum videns Petrus, rogauit, quænam tristitiæ huius esset causa. Tum Clemens, Doleo non parum, Pater, quod in triduum disputatione hanc audierim differendam; quæ velim vt crastina die institueretur. Petrus in re tam parui momenti, quod mirandum neophyti sui Clementis manu apprehensa, longa oratione eum est allocutus: *Gentiles, inquit, filii turbantur, cum res non accidunt*

Clemens lib. Recognit.

Deus melius disponit quam nos male petimus.

cidunt ex voto vii desiderant: at nos Christiani, qui scimus Deum gubernare & moderari res omnes, in quolibet rerum euentu in pace consistimus & consolatione. Scio si ihas inducias Dei consilio dari ad tuum bonum: Si enim modo institueretur disputatio eam tam bene non caperes, postea vero eam intelliges plenius ac melius: quia interim te ad eam preparabo & instruam, atque ita multum ex ea proficies.

Rem omnem domestico concludere volo exemplo, quod in vita B. P. N. Ignatii legimus, in quo hoc ipsum, de quo agimus, mirifice etiam replendet; in professione videlicet & habitu Patris Francisci Xaverii in Indiam Orientalem. Media enim & ad inuentiones diuinæ, quibus sanctum hunc virum in Indiam mitti voluit, imprimis notabilia sunt. Denominauerat iam ad missionem hanc Indicam B. P. Ignatius PP. Simonem Rodericum, & Nicolaum Bobadillam. Rodericus, tametsi quartana detineretur febri, nihilominus statim Lusitaniam versus nauigauit. Interim Bobadilla, litteris à Calabria Romam euocatur: sed hic, tum pauperie, tum itineris laboribus adeo fractus, & è crure, è quo laborabat, tam male affectus Romam venit, vt, cum eo tempore legatus Regius, Petrus Mascarenias rebus omnibus ad iter comparatis iam in Lusitaniam reuersurus esset, necesse fuerit (quia expectare non potuit, donec Bobadilla plane conualesceret, & sine alio Patre, in Indiam mittendo, abire noluit) in locum Magistri Bobadillæ, P. Franciscum Xaverium felici sane sorte substitui: qui statim cum Legato in Lusitaniam soluit. Quia verò Xaverius ab Ignatio initio designatus non erat, sed P. Bobadilla, & quia discessus eius subitus & præceps fuit, videtur non nisi casu & fortuito in huius locum surrogatus. Fortuito tamen id factum non fuit, sed profundo & arcano Dei consilio, qui illum terrarum illarum remotarum Apostolum facere constituerat. Deinde, cum iam in Lusitaniam venissent,

Rex viso fructu, quem duo illi Patres in Lusitania faciebant, eos ibidem detinere voluit. quocirca tandem constitutum est, vt eorum alter in Lusitania sedem figeret, alter vero in Indiam nauigaret. Ecce vt hic rursus res tota contingentiæ fortuitæ commissa sit: sed nullus est apud Deum contingentiæ & sorti locus. Tandem in Franciscum Xaverium fors cecidit, & decretum vt solus ipse in Indiam trajiceret; erat siquidem illa Dei voluntas, & ita id ipse ante decreuerat, quod hoc ad animarum illarum bonum, & maiorem nominis sui gloriam ita fieri expediret. Destinent tandem & designent homines quodcunque voluerint, & ea illud via conducant qua allubuerint; hoc ipsum nihilominus Deus vt mediam sumet & deligeret, ad sua consilia executioni mandanda, & quod magis tibi consentaneum, & ad gloriam suam promouendam conuenientius erit faciendum.

Per hæc aliaque id genus exempla, tam è sacra Scriptura, quam ex eo quod quotidie tum in aliis, tum in nobis, videmus & experimur, deprompta, hanc in corde nostro confidentiam, mediante oratione & consideratione, insculpere & stabilire debemus. Et tam diu exercitium hoc nobis erit frequentandum, donec familiarissimam quandam & filialem in Deum fiduciam in corde nostro sentiamus. Et hoc vt certissimum tibi persuade, quo maiori te in Deum tuam fiducia proieceris, eo etiam te fore securiorem: & è contra, quam diu filialem hanc fiduciam non habebis, nunquam veram te pacem & cordis quietem inuenturum: Illa enim fr. arueris, omnia te turbabunt & vexabunt. In Dei ergo manus totos nos projiciamus, in eoque confidamus, vt etiam consulit Apostolus Petrus dicens, *Omn. m sollicitudinem vestram projicientes in eum, quoniam ipsa cura est de vobis.* Et Propheta regius, *Inclia super Dominum curam tuam, & ipse te enutriet.* Tu, Domine, ita me dilexisti,

Lib. 2. c. 16.  
vita P. Ignatii & vita P. Xaverii.

B. P. Xaverius à Deo, non ab hominibus in Indiam missus.

xisti, ut pro me te totum in immanissimorum carnificum manus tradideris, ut quidquid allaberet, id in te illi exercerent, (*Te, um vero tradidit voluntati eorum.*) Parum igitur ego praestitero, si totum me tradam in manus, non crudelibus & sanguinarias, sed tam benignas ac beneficas, quales sunt tuae, ut de me facias quodcumque placuerit: certus quippe sum, id mihi futurum cum melius, tum convenientius.

Ineamus ergo pactum hoc, quod cum S. Catharina Senensis Christus Iesus alias imit. Inter alia enim delicti amoris ac benevolentiae intimae signa, quibus sanctam illam praevenerit, non postremum fuit illud, quo illi quodam tempore apprensus dixit, *Filia cogita tu de me, & ego cogitabo continenter de te, tuique curam geram.* O quam bonum id pactum & sponso est, quam optabilis in amore reciprocatione! Quam id animabus nostris utile ac fructuosum foret! Porro hac cum vnoquoque nostrum conditione Dominus stipulari amat: nimirum, obliuiscere tui, & tua consilia ac destinata sequi desine: quanto vero magis tui ipsius obliuisceris, ad Dei recordandum, eique confidendum, tanto ipse magis de te erit sollicitus. Quis ergo hanc tam favorabilem & deliciosam conditionem non admittat? utpote quae eadem prorsus est cum ea, quam se cum sponso suo amans illa sponsa iniisse ait, *Ego dilecto meo, & ad me conuerso eius.*

## CAPVT XII.

*Quanta utilitatis & perfectionis sit, orationem hunc exercitio de conformanda voluntate nostra cum divina applicare; & esse nobis in eo ad particularia descendendum, donec ad tertium conformitatis gradum perueniamus.*

IOANNES Ruisbrochius vir tum doctissimus, tum vitae spiritualis magister egregius, refert, sanctam quandam virginem, dum orationis suae rationem confessario & patri spirituali, qui haud dubie magnus Dei seruus, orationique deditissimus esse debebat, redderet, & ab eo in spiritu edoceri vellet, dixisse, se in oratione tantum circa vitam & passionem Domini nostri Iesu Christi solita versari, & ex ea se primo cognitione cum sui, tum viciiorum ac passionum suarum, deinde dolorem & compassionem de doloribus ac tormentis Iesu Christi haurire consueuisse. Intulit confessarius, bonum quidem id esse; sed fieri posse ut exigua cum virtute hanc compassionem quis & teneriorem affectum è Dominica passione hauriat, sicuti etiam homo quilibet è solo amore & affectu naturali, quo amicum suum prosequitur, illius laboribus, malis & ærumnis compati potest. Petit deinde virgo, num, quando quis quotidie peccata sua plangit, vera ea futura deuotio sit? Respondit confessarius, Bonum quidem id est, at non propterea optimum & excellentissimum: quia quidquid malum est, naturaliter amaritudinem & dolorem quendam causatur. Rursus illa percunctatur, Num ea vera futura sit deuotio, si quis penas inferni, & beatorum gloriam assidue recogiter? Retulit, Ne id quidem eminentissimum ac perfectissimum est; quia natura ipsa per se quidquid affligit & cruciat, abhorret ac fugit; amat vero & querit, quod eam delectat & gloriae causatur: perinde vti, dum quis ciuitatem deliciis ac voluptatibus abundantem illi depingeret, statim erga eam ipsa desiderio ferretur. His auditis cum virgo sancta contristaretur & doleret, quod nesciret, quam potissimum re se in oratione exerceret, quae praeter aliis Deo posset esse grata; non multo post pulcher quidam puellus spectandum ei se dedit: cui cum ipsa meroris sui causam narraret, diceretque neminem sibi consolationem adferre posse